

Aan de diensten in de Goede Week wordt meegewerkt door:

De voorbereidingsgroep, bestaande uit: Bas Stigter, Maria Loohuis, Nel van der Schouw, Riet den Hoedt, Marja Wisse, Jan Haan, Anki van Susante

Voorganger: ds. Bas Stigter

Piano/ orgel: Dirk Strasser, Kees Veldhoen

Klarinet: Edith de Jong

Koren:

Witte donderdag: dameskoor o.l.v. Maria Loohuis

Goede vrijdag: mannenkoor o.l.v. Peter Raaijmakers

Paaswake: cantorij o.l.v. Maria Loohuis

Foto omslag: Stichting vrienden van Sengerema Hospital

Afbeeldingen : Zes van de zestien kruiswegstaties van de
Schilder Aad de Haas

Gedicht: Kees Hermis

Teksten: Bas Stigter

Samenstelling boekje: Anki van Susante

Voorwoord

In de goede week die voor ons ligt hebben wij als voorbereidingsgroep gekozen voor het thema 'kwetsbaarheid'.

'Alles van waarde is weerloos,' dichtte ooit de dichter Lucebert. Van die waarheid zijn wij dagelijks getuige bij het zien van journaals en het lezen van kranten. Hoe kwetsbaar is een mensenkind? Maar alles wat weerloos is, is dat ook waardeloos? Nee, natuurlijk niet. Veel mensen worden onder hùn maat behandeld, dat maakt mensen niet waardeloos, maar weerloos tegen alle machtshonger en eigenwaan van andere mensen. Hoe op de apenrots die wereld heet opkomen voor de waardigheid van onze naaste? Menselijkheid! Een manier om menselijkheid te leren is om in het evangelie van Johannes te lezen hoe de Zoon des Mensen letterlijk werd ondergedompeld in een wereld van afgunst, haat en valse vroomheid. Een mens die door Gods weerloze overmacht staande blijft. Eersteling uit de doden noemt de bijbel dat. Wij zingen, luisteren, horen het verhaal van Jezus Christus die in zijn gang naar Golgotha de weg gaat die alles overwint, zelfs de dood.

Dankbaar maken wij dit jaar op Goede Vrijdag gebruik van een zestal staties van de schilder Aad De Haas die hangen in de Sint-Cunibertuskerk te Wahlwiller.

Bij het lezen van de lijdensgeschiedenis van Jezus zal op diverse momenten in deze geschiedenis een statie worden vertoond als een moment van bezinning en verdieping.

Op **Witte Donderdag** beginnen wij de cyclus van de Goede Week met het samen breken en delen van dat wat ons gegeven is om als kwetsbare mensen gesterkt door te kunnen gaan. Samen delen in een wereld van ieder voor zich.

Op **Goede Vrijdag** lezen wij de geschiedenis van Eén die op zijn doortocht van beproeving en aanvechting mens bleef tot het einde en verder. Alles van waarde is weerloos zei ooit Lucebert. Hij kon het weten, komend uit een wereld waarin alles wat weerloos was als waardeloos werd beschouwd.

Op **Stille Zaterdag** vieren wij het 'niet tevergeefs' van Hem die ons is voorgegaan. Opstanding!

Op **Paaszondag** vieren wij samen met jong en oud het Paasfeest in de kerk aan de Zandstraat.
Voorafgaand aan deze dienst is er een paasontbijt.

WITTE DONDERDAG

Vorbereiding

Orgelspel

Welkom

Aansteken van de tafelkaars

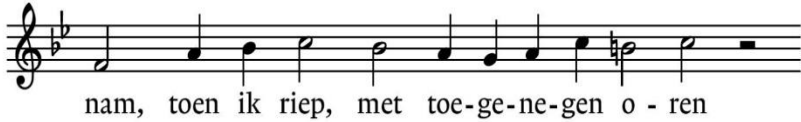
Bemoediging

Onze hulp is de Naam van de Ene
die Naam is ons genoeg

Gebed van toenadering

Omdat het groot en sterk willen zijn
ons gemakkelijker afgaat dan het kwetsbaar zijn.
Omdat een grote mond ons vaak beter past
dan een liefdevol woord.
Gij hebt ons liefgehad tot het einde,
dienend, mild en ontwapenend.
Leer ons ons lange leven lang
om voeten te wassen
en niet op tenen te trappen.
Niet alleen vrede te bewaren,
maar ook om ruimte te scheppen
voor een ieder op ons pad die geen ruimte heeft.
Leer ons volgen op die onzekere weg
die leven heet en die u ging.
Amen

Zingen: Ps.116:1,2,4,5 (t. Muus Jacobse, m Genève 1562)

2.Toen de benauwdheid dreigend op mij viel
en angsten voor het doodsrijk mij bekropen,
heb ik de naam des Heren aangeroepen
en weende: Heer mijn God, bewaar mijn ziel.

4.O God, mijn God, die van de dood mij redt,
mijn tranen afwist! Voor het oog des Heren
mag ik weer vrij in 's levens land verkeren,
geen steen die stoot waar ik mijn voeten zet.

5.O 'k heb geloofd, ik wist het wel dat Gij
nog met mij waart in 't diepst van mijn benauwen,
toen 'k in mijn angst geen mens meer kon vertrouwen
en leugen werd wat men mij troostend zei.

Gebed van de dag

Goede God,
Niet welke weg wij gaan,
maar hoe wij die gaan,
doet ons beseffen
hoe zwaar het soms is
en hoe moeilijk:
delen en breken
voor elkaar.
Toch wordt zo uw toekomst
gaande gehouden.
Geef ons kracht,
wek onze zachtheid weer
om te ontvangen
zodat wij mogen,
kunnen:
Uw toekomst gaande houden
in de navolging van uw Zoon.
Amen.

Litaniegebed

Groter dan ons hart (GvL 448)
(*t: H. Oosterhuis, m: A. Oomen*) Refrein door allen

Gij die geroepen hebt "licht"
en het licht werd geboren,
en het was goed, het werd avond en morgen,
tot op vandaag.
Gij die geroepen hebt "o mens"
en wij werden geboren,
Gij die mijn leven zo geleid hebt tot hiertoe
dat ik nog leef.

Refrein:

Om - dat Gij het zijt gro - ter dan ons hart,
die mij hebt ge-zien eer ik werd ge-bo-ren.

Gij die liefde zijt, diep als de zee,
flitsend als weerlicht, sterker dan de dood,
laat niet verloren gaan één mensenkind.
Gij die geen naam vergeet, geen mens veracht,
laat niet de dood die alles scheidt en leegmaakt,
laat niet de tweede dood over ons komen.

**Refrein: Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.**

Voor allen die gekruisigd worden wees niet niemand,
wees hun toekomst ongezien.
Voor mensen die van u verlaten zijn,
voor allen die hun lot niet kunnen dragen,
voor hen die weerloos zijn
in de handen van de mensen.
Voor uw naamgenoten in ons midden:
vluchtelingen, vreemden, wees niet niemand.
Voor hen die kracht uitstralen, liefde geven, recht doen,
dat zij staande blijven in ons midden.

**Refrein: Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.**

Gij die tegen alle schijnbaar noodlot in ons vasthoudt,
Gij die vreugde scheidt in mensen,
Gij die het woord tot ons gesproken hebt dat onze ziel
vervult;

laat ons niet leeg en verloren en zonder uitzicht,
doe ons opengaan voor het visioen van vrede
dat sinds mensenheugenis ons roept.

**Refrein: *Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.***

Verhaast de dag van uw gerechtigheid.
Zie het niet langer aan dat her en der in deze wereld
mensen gemarteld worden, kinderen gedood;
dat wij de aarde schenden en elkaar het licht ontroven.
Zoals een hert reikhalst naar levend water,
doe ons zo verlangen naar de dag dat wij,
nu nog verdeelde mensen, in uw stad verzameld zijn,
in u verenigd en voltooid, in u vereeuwigd.
Gedenk uw mensen, dat zij niet vergeefs geboren zijn.

**Refrein: *Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.***

Gebed bij de opening van de Schrift

Wees Gij de bron van ons denken,
de weg die toekomst scheidt
en het hart op onze levensweg
in goede en kwade tijden.
Leer ons mens te zijn
naar het beeld van uw Zoon.
Vervul ons met uw Geest
wanneer wij het verhaal van uw Zoon
gaan spellen en vertalen
met het oog op deze tijd.

AMEN

Eerste Lezing: Exodus 12 11-14

Zo moeten jullie het eten: met je gordel om, je sandalen aan en je staf in de hand, in grote haast. Dit is een maaltijd ter ere van de HEER, het pesachmaal. Ik zal die nacht rondgaan door Egypte, en ik zal daar alle eerstgeborenen doden, zowel van de mensen als van het vee, en ik zal alle Egyptische goden van hun voetstuk stoten, want ik ben de HEER. Maar jullie zal ik voorbijgaan: aan het bloed zal ik jullie huizen herkennen, en door dat merkteken zal de dodelijke plaag waarmee ik Egypte straf, jullie niet treffen.

Die dag moet voortaan een gedenkdag zijn, die je moet vieren als een feest ter ere van de HEER. Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht, alle komende generaties moeten die dag vieren.

Zingen: Lb.816 (t. René van Loenen m. Niek Hermanides)

1 Dat wij ons-zelf ge-won-nen ge-ven
aan het be-vrij-den-de bestaan,
aan wat ons uit-daagt om te le-ven.
Dat wij de stil-le roep ver-staan.

2. Dat wij versteende zekerheden
verlaten om op weg te gaan.
Dat niet de greep van het verleden
ons achterhaalt en stil doet staan.

3. Omdat de huizen die wij bouwden
geen onderkomen kunnen zijn.
Omdat het bloedeloos vertrouwd
ons achterdochtig maakt en klein.

4. Dat wat wij hebben ons niet gijzelt,
dat wij van elke dwang bevrijd
naar onbekende plaatsen reizen.
Dat Gij ons onderkomen zijt.

Tweede lezing: Johannes 13: 1-15

Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden. Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had. Toen hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?' Jezus antwoordde: 'Wat ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen. 'O nee,' zei Petrus, 'mijn voeten zult u niet wassen, nooit!' Maar toen Jezus zei: 'Als ik ze niet mag wassen, kun je niet bij mij horen,' antwoordde hij: 'Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!' Hierop zei Jezus: 'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al

helemaal rein. Jullie zijn dus rein, maar niet allemaal. Hij wist namelijk wie hem zou verraden, daarom zei hij dat ze niet allemaal rein waren.

Toen hij hun voeten gewassen had, deed hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. 'Begrijpen jullie wat ik gedaan heb?' vroeg hij. 'Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen mij, en terecht, want dat ben ik ook. Als ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen'.

Zingen: Lb.998 (*t. en m. Jaci C. Maraschin vert. Andries Govaart*)

1 Je hebt je vrien-den toen bij-een-ge-roe - pen, —
hun vui-le voe-ten als een knecht ge-was-sen; —
met-een zond Jij hen weg om te ont-moe-ten —
wie niet in de-ze kil-le we-reld pas - sen. —

2. Je vroeg hen: doe als Ik en ga naar buiten,
en blijf elkaar met dit gebaar verrassen
in plaats van je in kerken op te sluiten.
Je moet steeds anderen de voeten wassen.

3. Het stof van al de wegen van ons leven,
kom, was het van de stukgelopen voeten.
Kom, geef dat onze handen hen genezen
die ver van huis geen goede vriend ontmoeten.

4. Het helder water stromend uit jouw bronnen
wast onze voeten, zuivert onze wonden
Als boden van jouw vrede, hier begonnen,
zo worden wij de wereld in gezonden.

Overweging

Stilte

Muziek: "Befehl du deine Wege", Koraal
Johann Sebastian Bach, (bewerking Wilhelm Kempff).

Rond de Tafel

Nodiging door de diaken

Toelichting op de inzameling

Voorbeden

Stil gebed afgesloten met:

**Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden
zoals ook wij hebben vergeven
wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving
maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit
tot in eeuwigheid.
Amen.**

Inzameling:

Tijdens de inzameling zingt het koor
The Prayer of Desmond Tutu.

Goedheid is sterker dan kwaad.
Liefde is sterker dan haat.
Licht is sterker dan duisternis.
Het leven is sterker dan de dood.
Overwinning is van ons door Hem die van ons hield.

Tafelgebed Wie zullen wij aanbidden
(t. Huub Oosterhuis, m. Bernard Huijbers)

Wie zullen wij aanbidden en geloven wie is onze woorden
waard en groter dan ons hart?
Als er een God is die de mensen liefheeft hoe is zijn naam?

*VG. Gij die weet wat in ons is, en ook verstaat wat nooit
gezegd kan worden,
hoor onze ziel die wacht en bidt en die zich wendt en
keert en zoekt naar U.*

Gij met uw naam onnoembaar God, woord onberekenbaar
droom, dwaasheid, kracht, bevrijding, Gij die uw weg gaat
ongezien, God van vreemdelingen niemand, God van mensen,
lopend vuur, Gij ongehoord in deze wereld, wees
geloofwaardig hier en nu, of ooit één ogenblik, open de
deuren van uw licht, dat wij u zien.

*VG. Open de deuren van ons hart, ontknoop de touwen die
ons binden machten van duisternis, wanhoop geweld. Gij
die bevrijder wordt genoemd, waarom moeten wij slaven
zijn knechten van oorlog, zijn wij gevangen in elkaars
handen,
mensen die slaan en worden geslagen, doden en sterven.*

Als het geen droom, geen leugen is wat ons gezegd is, dat er goed land zal zijn, een stad van bomen als een tuin, een huis met woningen voor iedereen, geef ons dan daar te komen en zet voor ons een tafel neer en geef ons brood dat als een lichaam voedt.

VG. Als er een weg is naar U toe, een mens, richt onze voeten dan, geef ons die mens.

Als hij het is, Jezus uit Nazareth, als er geen ander te verwachten is dan hij die heel zijn ziel gegeven heeft, als water uitgegoten werd, een lam geslacht, stuk brood gebroken, beker wijn gedronken, als dat dan leven is voor deze wereld, geef ons de kracht om hem te zijn, en dat door ons, in ons. Uw naam geleefd, geheiligd wordt, uw koninkrijk van vrede komen, zal brood van gerechtigheid, mensen voor mensen, uw wil gedaan, wordt nieuwe hemel nieuwe aarde, open die deur die niemand sluiten kan.

VG. Als Gij de God zijt die de mensen liefheeft, open ons dan voor U.

Vredegroet

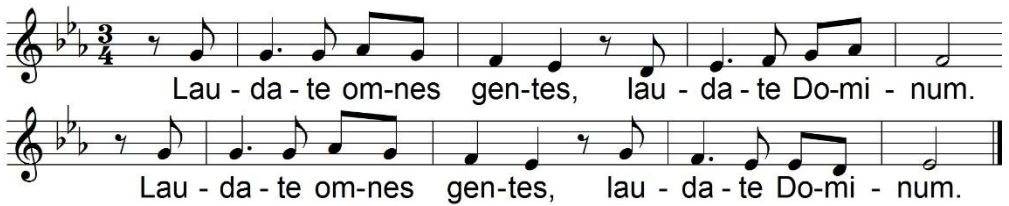
De vrede van de Heer zij altijd met u.

Zijn vrede ook met u.

Ieder reikt een aantal kerkgangers de hand en wenst 'de vrede van Christus'

De diakenen breken het brood

*Gemeenschap van brood en wijn onder het zingen van:
Laudate omnes gentes op aanwijzing van de dirigent*

The image shows two staves of musical notation in 3/4 time, with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The melody is written on a treble clef. The lyrics are: Lau - da - te om - nes gen - tes, lau - da - te Do - mi - num. The first staff ends with a double bar line, and the second staff continues the melody and lyrics.

Derde lezing: Johannes 14:27-31

Ik laat jullie vrede na; mijn vrede geef ik jullie, zoals de wereld die niet geven kan. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet. Jullie hebben toch gehoord dat ik zei dat ik wegga en bij jullie terug zal komen? Als je me liefhad zou je blij zijn dat ik naar mijn Vader ga, want de Vader is meer dan ik. Ik vertel jullie dit nu, voordat het gebeurt, zodat jullie het geloven wanneer het zover is. Ik kan niet lang meer met jullie spreken, want de heerser van deze wereld is al onderweg. Hij heeft geen macht over mij, maar zo zal de wereld weten dat ik de Vader liefheb en doe wat de Vader me heeft opgedragen. Kom, laten we hier weggaan.

*Hier onderbreken wij deze dienst.
In stilte gaan wij weg van hier,
om morgen in stilte weer terug te komen.*

GOEDE VRIJDAG

Wij hernemen bij binnenkomst de stilte van gisteravond

Zingen: Lb.924 (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

1 Ver - doofd en scham - per van ge - mis
her - komst en doel ver - lo - ren
dit le - ven dat geen le - ven is
nog dood nog on - ge - bo - ren.
Doe o - pen Gij die woont in licht
dat niet ter dood ge - doemd zijn
wij die naar U ge - noemd zijn.

Koor

2. Uw Naam ons eertijds aangezegd
volhardt in onze oren
opdat wij doen het volste recht
en zijn uit U geboren -
'de minste mens een naaste zijn':
dat woord heeft zin gegeven
ons angstbeladen leven.

Allen

3. Die gaan de wegen van uw woord
geen lot is hen beschoren
dan Gij, Gij plant hun adem voort
uw land zal hen behoren.
Woestijnen gaan in dauw gedrenkt
geluk zal wedervaren
aan wie verworpen waren.

Gebed

Goede God,
wanneer de toekomst onzeker lijkt,
wij angstig en kwetsbaar onze weg vervolgen
en uitzicht ons ontbreekt;
leer ons dan, ondanks alles,
vast te houden aan uw Naam:
IK ZAL ER ZIJN.
Laatste woord in diepste nood.

AMEN

Lezing: Exodus 3: 13 en 14

Maar Mozes zei: 'Stel dat ik naar de Israëlieten ga en tegen hen zeg dat de God van hun voorouders mij gestuurd heeft, en ze vragen: "Wat is de naam van die God?" Wat moet ik dan zeggen?' Toen antwoordde God hem: 'Ik ben die er zijn zal. Zeg daarom tegen de Israëlieten: "IK ZAL ER ZIJN heeft mij naar u toe gestuurd."

Zingen: Lb.934 Koor en allen op aanwijzing van de dirigent.
(t. Piet van Midden m. Gerard van Amstel)

①
1 Ik ben voor jou een nieu-we naam. Ik ben je God en
2 ben er als het le-ven lacht. Ik ben er voor je
3 ben de weg waar-op je gaat. Ik ben er zelfs ten

②
③
hier-van-daan ga ik als je scha-duw met je mee door
in de nacht. Ik ben er in je hoog-ste lied. Ik
ein-de raad. Ik ben ge-ge-ven als je brood. Ik

④
1-2. || 3.
de woes-tijn en door de zee. 2 Ik
ben er als je 't niet meer ziet. 3 Ik
ben in le-ven en in dood je vriend.

na de canon zingt iedereen tegelijk: 'je vriend'

De diaconale kaars wordt aangestoken

Zingen: Lb.130a 1 koor, 2 en 3 allen
(t. Jan Wit, m. Wittenberg 1524)

1. Uit angst en nood stijgt mijn gebed.
O Heer, wil naar mij horen!
Wanneer Gij op ons falen let,
zijn wij, o God, verloren.
Maar in uw eindeloos geduld
delgt Gij de menselijke schuld
en zegent die U vrezen.

2 Ik hoop op God de Heer en wacht
het woord dat Hij zal spre - ken.
Al loopt het naar de mid-der-nacht,
ik volg zijn hei-lig te - ken.
Mijn hart is in de don - ker - heid
een wach-ter die het licht ver-beidt,
een wach-ter op de mor - gen.

3. Hoop, Israël, op God de Heer
die rijk is aan genade.
Want Hij verlaat u nimmermeer,
al kiest gij ook ten kwade.
Hij leidt u door de woestenij
en maakt gans Israël eens vrij
van ongerechtigheden.

Inleiding

Delen uit het Johannes evangelie worden gelezen.

Het lijdensverhaal wordt deze avond in beeld gebracht door zes kruiswegstaties van Aad de Haas.

Steeds zien we het schilderij, terwijl orgelmuziek klinkt.

Wij horen enkele evangelieteksten en een korte reflectie waarin vanuit een mogelijke duiding van het schilderij de omslag wordt gemaakt naar het thema "kwetsbaarheid".

Johannes 13:1-5

Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat hij uit de wereld terug zou gaan naar de Vader. Hij had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, aangezet Jezus te verraden. Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had.

Johannes 15:15-17

Ik noem jullie geen slaven meer, want een slaaf weet niet wat zijn meester doet; vrienden noem ik jullie, omdat ik alles wat ik van de Vader heb gehoord, aan jullie bekend gemaakt heb. Jullie hebben niet mij, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.

Statie 1 Christus wordt door Judas verraden

“Heb elkaar lief,” waren de laatste woorden voordat Jezus het avondmaal, dat zijn laatste bleek te zijn, verliet en naar de hof van Gethsemane wandelde. Daar kwam hij Judas tegen. De getuiste lippen en de uitgestrekte hand zouden moeten duiden op de vreugde van het zien van een geliefde. De natuur houdt haar adem in en de bomen rekken hun kruin naar deze ontmoeting. Die lippen van Judas geven hem het uiterlijk van een hyena, terwijl Jezus met ontwapende handen langs zijn zijde de ontmoeting zal ondergaan. Weerloos, kwetsbaar, maar met rechte rug staat Jezus daar. Dan volgt de kus en dan de arrestatie, en die hele verdere geschiedenis....

Orgelmuziek

Johannes 18:10,11

Na die kus en de dreigende arrestatie trok Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de slaaf van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die slaaf. Maar Jezus zei tegen Petrus: "Steek je zwaard in de schede. Zou ik de beker die mijn Vader mij gegeven heeft niet drinken?"

Zingen Lb. 585 Koor en Allen .

Allen: Erbarm U

Waar was jij, toen men hem ver - ra den had? Er

barm u, er - barm u, er barm u Waar was jij toen hij ver -

ra - den werd?

Er - barm u, er - barm u, er - barm u

Statie 2 Christus verschijnt voor Pilatus

Daar staat Jezus dan, voor de man die over zijn leven en dood zal beslissen.

“Wat is waarheid?”, vraagt die man. Een vraag door machthebbers vaak gesteld om niet het recht, maar de macht van het getal te laten spreken. Wanneer Pilatus zegt geen schuld in deze mens te vinden, dan offer je deze waarheid toch niet op aan de stem van het volk?

Zo maakt Pilatus zijn vraag “Wat is waarheid” tot nepnieuws. Jezus is onschuldig. Dat wist hij. En zo wordt de vraag naar waarheid een vergoelijking voor moord. Het hondje linksonder en het kind vormen een speels element in dit uitspreken van een doodsvonnis. Jezus brengt de armen met de vingers gespreid iets naar achteren. Alweer weerloos, kwetsbaar. Pilatus wast zijn handen in de door hem vermoorde onschuld.

Orgelmuziek

Johannes 18:38

Pilatus zei: "Maar wat is waarheid?" Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten en zei: "Ik heb geen schuld in hem gevonden."

Johannes 19:16,17

Toen droeg Pilatus Jezus over aan het volk om hem te laten kruisigen. Zij voerden Jezus weg en hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgotha.

Jesaja 5:7

De Eeuwige verwachtte goed bestuur, maar zie, het was bloedbestuur; rechtsbetrachting, maar zie het was rechtsverkrachting.

16 *statie 2*
Waar was jij toen de waarheid er niet meer toe deed? Heilige

22
sterke, barmhartige God!
Erbarm u, er-

26
barm u, er - barm u

Statie 3 Christus valt voor de derde maal

De Haas moet het schilderij van, van Gogh's Korenveld met kraaien hebben gekend. Twee kraaien uit dat schilderij vliegen hier in beeld. Wij zien een mens op weg naar Golgotha. Een helse tocht waarop hij meerdere malen bezwijkt. Hier valt Jezus voor de derde maal en zijn lichaam, één wordend met de aarde, vormt hier al bijna het graan dat in de aarde moest vallen. Hoe lang nog? Hoe ver nog? Alleen bomen zien nog naar hem om en de bladeren huilen dikke tranen.

Orgelmuziek

28 *statie 3*

Waar was jij toen ik ge - val - len

31
was?

Hei - li - ge ster - ke, barm - har - ti - ge God! Er -

36
barm u, er - barm u, er - barm u

Statie 4 Christus wordt gekruisigd

Hier wordt een mens vastgespijkerd aan hout. De man aan de voeten van Jezus lijkt de klus ontspannen te doen. Ieder het zijne. Fluit hij nou tijdens dit werk? Het verbaast mij altijd weer dat er mensen gevonden kunnen worden die het beulswerk in opdracht van anderen willen verrichten. Geen geweten? Geen moreel besef? Makkelijk geld? Of toch gewoon bang? Jezus kijkt ons recht aan. Een vrouw kijkt machteloos toe, de boom huilt.

Orgelmuziek

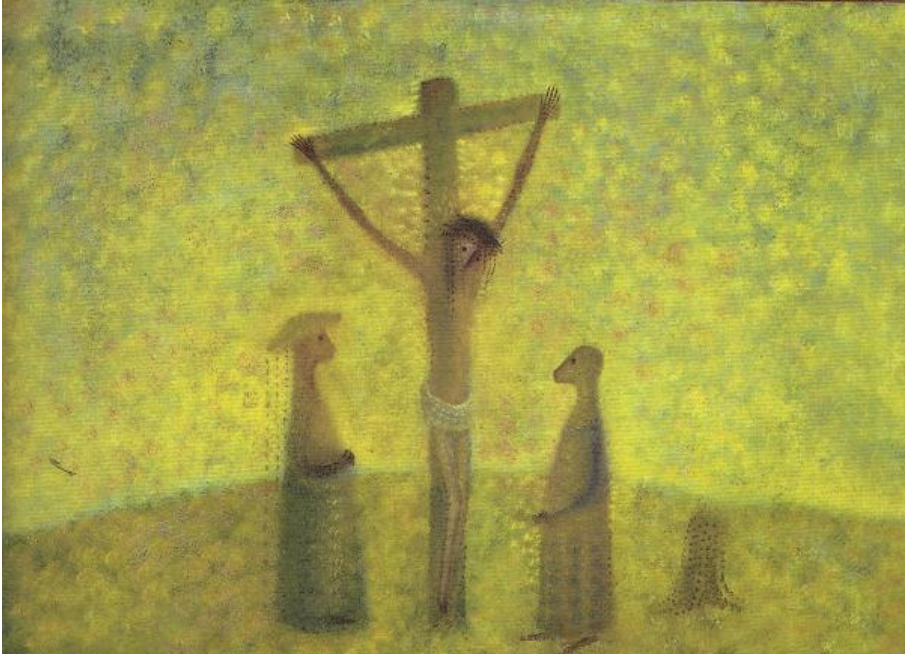
Johannes 19:19

Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op 'Jezus uit Nazareth, koning der Joden.'

statie 4

Waar was jij, toen men hem ge -
kruis - sigd had?
Hei - li - ge ster - ke, barm - har - ti - ge
God! Er - barm u, cr - barm u, cr - barm u

Statie 5 Christus sterft aan het kruis

De boomstronk rechts doet denken aan de stronk van Isaï. Zijn stam is geworden tot doodshout, maar die stronk weten wij, draagt een nieuwe belofte in zich.

Mensen worden aan de voet van het kruis aan elkaar verbonden. "Vrouw, zie daar uw zoon" en tot de man: "Zie daar uw moeder."

Een stronk, een kruis, een stervende: Durven wij te kijken over de grenzen van de dood heen?

Orgelmuziek

Johannes 19: 29,30

Er stond op Golgotha bij het kruis een vat water met azijn; ze staken er een majoraantak met een spons in en brachten die naar de mond van Jezus. Nadat Jezus ervan gedronken had zei hij: "Het is volbracht." Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

51 *statie 5*

Dorst heb ik ge - had: liet jij mij toen drin - ken?

Wan -

55

Al - les wat je niet voor één der min - sten ge - daan hebt,

neer dan Heer, wan - neer dan?

60

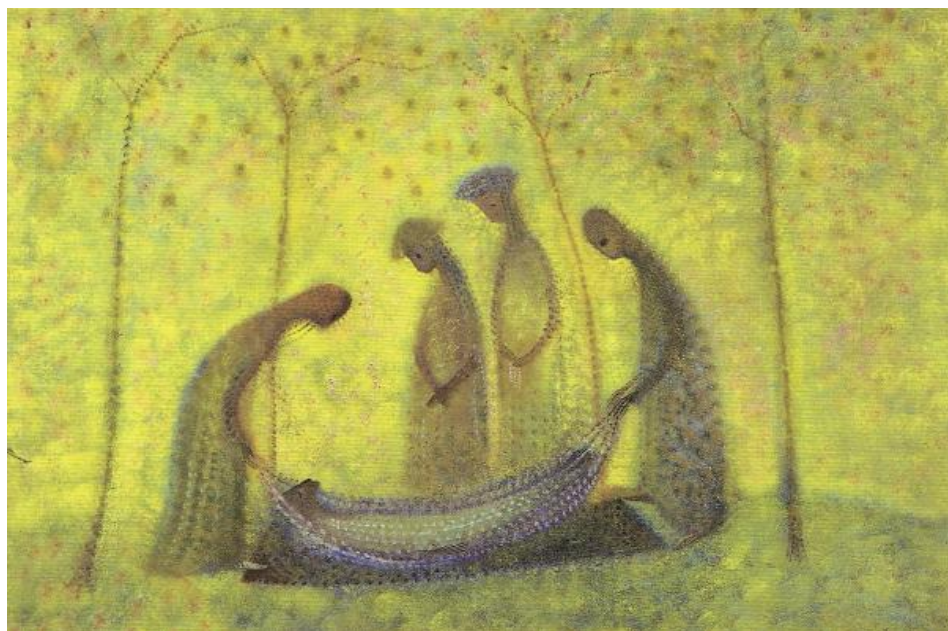
heb je ook Mij niet ge - daan!

Er - barm u, er - barm u, er -

65

barm u

Statie 6 Christus wordt ter aarde besteld

In de beschutting van een tuin met ranke bomen
wordt het lichaam van Jezus in het graf gelegd.

Vier mensen staan gebogen over het lichaam. De gevouwen
handen van de vrouwen drukken een zekere verwachting uit.
De bomen huilen niet meer. Wordt hier iets gezaaid? Een
graankorrel begraven?

Het lichaam dat begraven wordt heeft de contouren van een
net dat in de zwarte diepte van de oerzee wordt gegooid. Wij
sterven vaak duizend doden om leven te vinden. Wij
verdrinken vaak in de oerchaos van het bestaan om weer
omhooggetrokken aan het licht te komen.

Orgelmuziek

66 *statie 6*

Waar was jij toen hij in zijn graf ge - legd werd?

71

Hei - li - ge ster - ke, barm - har ti - ge God! Er - barm u, er -

76 *solo*

Waar was jij?

barm u, er - barm u

Zingen: De Noche (volgens aanwijzingen van de dirigent)
(t. Taizé/Geurt Baerends; m. Jacques Berthier)

Als dui-ster-nis heerst en de nacht valt, en don-ker wordt heel de aar - de

The first system of the musical score is for a piano accompaniment. It features a treble and bass clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The melody is primarily in the treble clef, with chords and accompaniment in the bass clef. The lyrics are written below the notes.

wees jij voor ons dan een bron van licht, wees jij voor ons dan een licht-bron.

The second system of the musical score continues the piano accompaniment. It maintains the same key signature and time signature. The melody continues in the treble clef, with accompaniment in the bass clef. The lyrics are written below the notes.

Stilte

**De Bijbel wordt gesloten, het woord zwijgt.
De Paaskaars wordt gedoofd.**

Voorbeden

Zie de mens,
gebroken om de goedheid
van uw ontferming.

Zie de mens,
geofferd op de onverschilligheid
van het bestaan.

Uw liefde moeten wij niet,
uw goedheid willen wij niet.

Zonder die goedheid kunnen wij niet,
zonder liefde gaat het niet.

Zie de mens,
scep in dit doodse bestaan
een weg die ons nieuw leven geeft.
Doe ons opstaan,
zie uw mens.

Amen.

Zingen: Ik zal er zijn (GvL 577) Koor en Allen
(*t. Huub Oosterhuis; m. Antoine Oomen*)

Alle denkbare en ondenkbare levende zielen
bevelen wij U aan.

Gij hebt u toch beschikbaar gesteld,
wij mochten u roepen, hebt gij gezegd,
"Ik zal er zijn" was uw naam.

Ver - staat Gij ons nu wij u roe - pen,

ziet Gij door on - ze ge - zich - ten heen

tot in on - ze duis - te - re ver - deel - de ziel?

Wij zijn de mens die Gij ge - maakt hebt.

Gij, die gezegd hebt: troost mijn volk
voor hen die eenzaam tegen de grond gaan,
voor hen die niets meer hebben dan ongeluk,
is er geen troost, geen woord dat redt.
Zijt Gij de vriend die hen omhoog haalt?

Hoor al - len die om vre - de roe - pen

als om een on - be - staan - baar ge - luk.

Hoor het bloed dat roept uit de aar - de
dat het ver - geefs is ver - go - ten.
Hoor hen die spra - ke - loos zijn, mond - dood, ge -
mar - teld, waar ter we - reld niet.

En de doden vergaan in de aarde
verstrooid op de wind, voorgoed onvindbaar,
en allen die weg zijn gegaan zonder groet.
Wat heeft met hen gedaan
hij die nooit laat varen het werk van zijn handen?

Gij die in den beginne hebt geroepen:
licht, en de duisternis vluchtte,
dag, en de nacht kromp ineen,
mensen, en uit het onbestaanbare werden wij mensen.

Gij die zin ge - ge - ven hebt aan ons be - staan

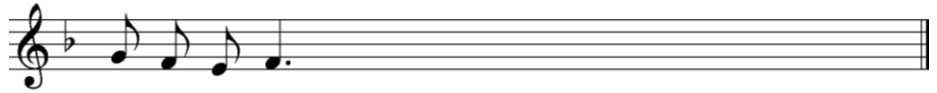

Gij die ons hart ver - warmd hebt.

grondvest opnieuw dit huis vol mensen,
deze aarde.

Tot vre - de strek - ke ons uw naam:

Ik zal er zijn.

Hier onderbreken wij deze dienst
om morgen weer verder te gaan

PAASWAKE

Wij hernemen de dienst van gisteravond.

Muziek: Klarinetsolo

Gedicht

Hier woont het bevend licht in weerloze berusting,
wat onontkoombaar is, gedoodverfd, gaat
duizelingwekkend naar zijn einde toe

Hoeveel vervloekte pijn kan deze mens verdragen
en hoeveel eenzaamheid

Zwaar drukt het zwijgen op het grote vragen
als een soldaat zijn duivelswerk verricht

De stilte die broeierig is en stinkt, wordt
hoorbaar hol in doffe hamerslagen,
gelaten kijkt een hondje toe

Uit deze Godverlatenheid vlucht het niet weg
maar blijft het trouw ten dode toe

De aardse tuin ontmanteld verwordt tot doodsgebied,
chaos die woest en ledig is en stervensmoe

Open en bloot buiten in een barre winterwind
wordt leven afgelegd en spijkerhard gekruisigd

Wie zal de ogen sluiten van dit mensenkind

Enkele omstanders wikkelen hem in doeken,
verbijstering littekent hun gezicht

Als alles is volbracht, de nacht ten einde loopt,
wordt hij, geteisterde, gedoopt met lenteregen

Doodland en tijd, niet-leven, barbarij ontstegen,
wordt hij opnieuw geboren, doorschenen met
een fluïdum van iriserend licht.

Kees Hermis

Koor: Ps. 33

Juich, rechtvaardigen, voor de Heer,
De oprechten moeten hem loven.
Huldig de Heer bij de klank van de lier,
Speel voor hem op de tiensnarige harp.
Oprecht is het woord van de Heer,
Alles wat hij doet is betrouwbaar.
Hij heeft recht en gerechtigheid lief,
Van de trouw van de Heer is de aarde vervuld.
De Heer doet de plannen van volken teniet,
hij verijdelt wat naties beramen,
maar het plan van de Heer houdt eeuwig stand,
wat hij beraamt, blijft van geslacht tot geslacht.
Koningen winnen niet door een machtig leger,
brute kracht redt krijgsheren niet.
Van geen nut zijn paarden voor de overwinning,
Hoe sterk ook, ze bieden geen uitkomst.
Schenk ons uw trouw Heer,
Op u is al onze hoop gevestigd.

Lezing: Efeziërs 6: 10-20

Ten slotte, zoek uw kracht in de Heer, in de kracht van zijn macht. Trek de wapenrusting van God aan om stand te kunnen houden tegen de listen van de duivel. Onze strijd is niet gericht tegen mensen maar tegen hemelse vorsten, de heersers en de machthebbers van de duisternis, tegen de kwade geesten in de hemelsferen. Neem daarom de wapens van God op om weerstand te kunnen bieden op de dag van het kwaad, om goed voorbereid stand te kunnen houden. Houd stand, met de waarheid als gordel om uw heupen, de gerechtigheid als harnas om uw borst, de inzet voor het evangelie van de vrede als sandalen aan uw voeten, en draag bovenal het geloof als schild waarmee u alle brandende pijlen van hem die het kwaad zelf is kunt doven. Draag als helm de verlossing en als zwaard de Geest, dat wil zeggen Gods woorden.

Laat u bij het bidden leiden door de Geest, iedere keer dat u bidt; blijf waakzaam en bid voortdurend voor alle heiligen. Bid ook voor mij, dat mij de juiste woorden gegeven worden wanneer ik verkondig, zodat ik met vrijmoedigheid het mysterie mag openbaren van het evangelie waarvan ik gezant ben, ook in de gevangenis. Bid dat ik daarbij zo vrijmoedig spreek als nodig is.

Zingen: Lb.992 (t. vertaling Wim v.d. Zee, m. Arie Eikelboom)

2. Wat vraagt de aarde
meer van ons
dan dat wij dienen
en hoeden
als mensen naar Gods
beeld?

3. Wat vragen mensen meer
van ons
dan dat wij breken
en delen
als ons is voorgedaan?

4. Het is de Geest die ons beweegt
dat wij Gods wil doen
en omzien
naar alles wat er leeft.

De terugkeer van het Woord en het Licht

De paaskaars wordt binnengebracht de Bijbel gaat open en de diaconale kaars wordt aangestoken terwijl er gezongen wordt. Licht ontloken aan het donker. (t. Sytze de Vries m. Willem Vogel)

1 Licht, ont - lo - ken aan het don - ker,
licht, ge - bro - ken uit de steen,
licht, waar - ach - tig le - vens - te - ken,
werp uw waar - heid om ons heen!

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in G major (one flat) and 3/2 time. The lyrics are written below each staff. The first staff starts with a '1' indicating the first measure. The music is written in a simple, melodic style with a treble clef and a key signature of one flat.

2. Licht, geschapen, uitgesproken,
licht, dat straalt van Gods gelaat,
licht uit licht, uit God geboren,
groet ons als de dageraad!

3. Licht, aan liefde aangestoken,
licht, dat door het donker brandt,
licht, jij lieve lentebode,
zet de nacht in vuur en vlam!

4. Licht, verschenen uit den hoge,
licht, gedompeld in de dood.
licht, onstuitbaar, niet te doven,
zegen ons met morgenrood!

5.Licht, straal hier in onze ogen,
licht, breek uit in duizendvoud,
licht, kom ons met stralen tooien,
ga ons voor van hand tot hand!

Bezinning in lezing en lied

De dialoog van de paasnacht

Een jongere vraagt:

Waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten?

Antwoord:

Deze nacht is anders dan alle andere nachten,
omdat wij in deze Paasnacht
mogen weten en ervaren
dat de zon altijd weer op zal gaan.
Dat het leven zin en betekenis mag hebben
in de omgang met elkaar en met God.
Daarom klinkt in deze nacht:

Gelukkig jij die het allemaal niet meer kan volgen:
je hoort erbij!

Gelukkig jij die verdriet hebt en je daarom alleen voelt:
je bent gehoord, je zal worden getroost.

Gelukkig jij die het pantser om het gevoel durft laten zakken
en je durft laten raken,
kwetsbaar en raakbaar,
uiteindelijk zal iedereen zo zijn.

Gelukkig jij die soms beroerd wordt van alle ellende,
die niet recht praat wat krom is,
maar eerlijkheid wil:
het zal allemaal worden zoals jij het wil.

Gelukkig jij die ondanks alles het goede in mensen wil zien:
jou zal recht worden gedaan.

Gelukkig jij die een hart hebt voor de mensen om je heen,
de Eeuwige heeft een hart voor jou.

Gelukkig jij die ruzies beslecht, vrede brengt:
dat is pas geloven!

Gelukkig de mensen die eerlijk zijn en daarom gepest
worden: het wordt allemaal anders.

Gelukkig jij over wie geroddeld wordt:
ze zijn allemaal jaloers!

Gelukkig jij die trouw blijft aan wat toekomst biedt,
trouw blijft aan jezelf:
de zon gaat op, het wordt licht.

Koor: Lb.989 (t. Gert landman, m. Matthew Camidge)

Gelukkig de armen van geest
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
Gelukkig de treurenden,
want zij zullen getroost worden.
Gelukkig de zachtmoedigen,
want zij zullen de aarde beërven.
Gelukkig wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.
Gelukkig de barmhartigen,
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.
Gelukkig wie zuiver van hart zijn,
want zij zullen God zien.
Gelukkig de vreedestichters,
want zij zullen kinderen van God genoemd worden.
Gelukkig wie vervolgd worden om de gerechtigheid,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.

Lezing: Johannes 20: 1-18

Vroeg op de eerste dag van de week, toen het nog donker was, kwam Maria uit Magdala bij het graf. Ze zag dat de steen van de opening van het graf was weggehaald. Ze liep snel terug naar Simon Petrus en de andere leerling, van wie Jezus veel hield, en zei: 'Ze hebben de Heer uit het graf weggehaald en we weten niet waar ze hem nu neergelegd hebben'. Petrus en de andere leerling gingen op weg naar het graf. Ze liepen beiden snel, maar de andere leerling rende vooruit, sneller dan Petrus, en kwam als eerste bij het graf. Hij boog zich voorover en zag de linnen doeken liggen, maar hij ging niet naar binnen. Even later kwam Simon Petrus en hij ging het graf wel in. Ook hij zag de linnen doeken, en hij zag dat de doek die Jezus' gezicht bedekt had niet bij de andere doeken lag, maar apart opgerold op een andere plek. Toen ging ook de andere leerling, die het eerst bij het graf gekomen was, het graf in. Hij zag het en geloofde. Want ze hadden uit de Schrift nog niet begrepen dat hij uit de dood moest opstaan. De leerlingen gingen terug naar huis.

Maria stond nog bij het graf en huilde. Huilend boog ze zich naar het graf, en daar zag ze twee engelen in witte kleren zitten, een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek waar het lichaam van Jezus had gelegen. 'Waarom huil je?' vroegen ze haar. Ze zei: 'Ze hebben mijn Heer weggehaald en ik weet niet waar ze hem hebben neergelegd. 'Na deze woorden keek ze om en zag ze Jezus staan, maar ze wist niet dat het Jezus was. 'Waarom huil je?' vroeg Jezus. 'Wie zoek je?' Maria dacht dat het de tuinman was en zei: 'Als u hem hebt weggehaald, vertel me dan waar u hem hebt neergelegd, dan kan ik hem meenemen.' Jezus zei tegen haar: 'Maria!' Ze draaide zich om en zei: '*Rabboeni!*' (Dat betekent 'meester'.) 'Houd me niet vast,' zei Jezus. 'Ik ben nog niet opgestegen naar de Vader. Ga naar mijn broeders en zusters en zeg tegen hen dat ik opstijg naar mijn Vader, die ook jullie Vader is, naar mijn God, die ook jullie God is.' Maria uit Magdala ging naar de leerlingen en zei tegen hen: 'Ik heb

de Heer gezien!' En ze vertelde alles wat hij tegen haar gezegd had.

Zingen: Lb.630 (t. Ad den Besten m Melchior Vulpus)

1 Sta op! – Een mor - gen on-ge-dacht,
Gods dag is aan - ge-bro - ken,
er is in één — be-wo-gen nacht
een nieu-we len - te ont-lo - ken.
Het le-ven brak door aar-de en steen,
uit al-le won-deren om u heen
spreekt, dat God heeft — ge-spro-ken.

2.Hij heeft gezegd: Gij mens, kom uit,
open uw dode oren;
kom uit het graf dat u omsluit,
kom uit en word geboren!
Toen heeft zich in het vroegste licht
de nieuwe Adam opgericht,
ons allen lang tevoren

3. Al wat ten dode was gedoemd
mag nu de hoop herwinnen;
bloemen en vogels, – alles roemt
Hem als in den beginne.
Keerde de Heer der schepping weer,
dan is het tevergeefs niet meer
te bloeien en te minnen.

4. Sta op! – Hij gaat al voor ons uit,
de schoot van 't graf ontkomen.
De morgen is vol nieuw geluid, –
werp af uw boze dromen.
Waar Hij, ons hoofd, is voorgegaan,
is voor het lichaam nu vrij baan
naar een bestaan volkomen.

HERNIEUWING DOOPBELOFTE

Voorganger:

Naar de Bijbelse belofte zijn wij door de opstanding van Jezus op de vroege morgen van Pasen met hem opgestaan uit de graven van dood, onmacht en schuld. Als teken daarvan ontvingen wij de doop als symbool van nieuw leven met Christus. Eens hebben wij met onze ouders ons verzet tegen die machten en krachten die het leven schaden en schenden. Daarom willen wij vanavond opnieuw op dit feest van opstanding en nieuw leven onze doopbelofte uitspreken en verder gaan op de weg die wij met onze ouders zijn begonnen door de belofte de Heer van het leven te dienen.

Daarom, zult u zich te allen tijde verzetten tegen kwaad en onrecht om in vrijheid te leven als kinderen van God?

JA, DAT BELOOF IK.

Een lid van de ambtsgroep pastoraat:

Wij willen ons verzetten tegen onverschilligheid en harteloosheid: Wij willen omzien naar mensen en ervoor waken dat zieken en ouderen en hun naasten geïsoleerd raken en vereenzamen. Wij willen ons inzetten om hen met het goede dat we hebben te omgeven om zo de gemeenschap met Christus te ervaren.

WIJ ZIJN BLIJ MET DIE INZET EN BELOVEN ONS OOK VOOR HEN IN TE ZETTEN.

Een jongere:

Wij willen naar het voorbeeld van Jezus ons richten op vriendschap en verbondenheid met alle mensen die op deze aarde een plek onder de zon verdienen. Wij geloven dat mensen andere mensen nodig hebben.

WIJ ZIJN HIER BLIJ MEE EN STEUNEN JULLIE

Een lid van de ambtsgroep diaconie:

Wij willen ons verzetten tegen kwaad en onrecht door ons niet neer te leggen bij de onrechtvaardige verdeling van de goederen hier en in heel deze wereld. Wij willen zo onze bijdrage leveren in het verbinden van alle mensen met elkaar.

WIJ ZIJN BLIJ MET DIE INZET EN BELOVEN DAAR VAN HARTE AAN MEE TE WERKEN.

Een lid van de kerkenraad:

Wij willen ons niet neerleggen bij de verdeeldheid en onverdraagzaamheid in onze gemeenschap en in deze wereld. Wij willen ons naar het voorbeeld van Jezus inzetten voor vrede en verzoening.

WIJ ZIJN BLIJ MET DIE INZET EN BELOVEN DAAR VAN HARTE AAN MEE TE WERKEN.

Voorganger:

Geloofst gij in God de Vader en schepper van al het leven?

Allen zingen: Lb.305:1,2,3 (t. Sytse de Vries, m. Willem Vogel)

1 Al - le eer en al - le glo - rie
geldt de luis - ter - rij - ke naam!
Vier de vre - de die Hij he - den
uit - roept o - ver ons be - staan.
Aan - ge - zicht vol van licht,
zie ons vol ont - fer - ming aan!

The musical score consists of six staves of music in G major (one sharp) and 2/2 time. The lyrics are written below the notes. The first staff begins with a '1' indicating the start of the first line. The music features various note values including quarter, eighth, and half notes, with some rests. The piece concludes with a double bar line.

Voorganger:

Geloofst gij in Jezus, de veelgeliefde Zoon van God onze Heer?

Allen zingen:

2. Alle eer en alle glorie
geldt de Zoon, de erfgenaam!
Als genade die ons toekomt
is Hij onze nieuwe naam.
Licht uit licht, / vergezicht,
steek ons met uw stralen aan!

Voorganger:

Geloofst gij in de heilige Geest?

Allen zingen:

3. Alle eer en alle glorie
geldt de Geest die leven doet,
die de eenheid in ons ademt,
vlam, die ons vertrouwen voedt!
Levenszon, / liefdesbron,
maak de tongen los voorgoed!

Stilte

Muziek

Herneming van de tafelgemeenschap

na de onderbreking op Witte Donderdag

Gebeden en gaven

Nodiging door de diaken

Toelichting op de inzameling

Voorbeden - Stil gebed

Tijdens de inzameling zingt het koor:

This Joyful Eastertide (Dutch Carol)

1.This joyful Eastertide, away with sin and sorrow!
My Love, the crucified, has sprung to life this morrow.
refrein: Had Christ, that once was slain, ne'er burst his three-day prison, our faith had been in vain. But now hast Christ arisen, arisen, arisen, arisen!

2 My flesh in hope shall rest and for a season slumber, till trump from east to west shall wake the dead in number.
(refrein)

3.Death's flood has lost its chill, since Jesus crossed the river;
Lover of souls, from ill my passing soul deliver. (refrein)

O vreugdevolle Paastijd, die onze zonde en verdriet verdrijft.
Mijn Geliefde, de Gekruisigde, kwam deze ochtend weer tot leven.

Refrein: Indien Christus, die eerst gekruisigd werd, na drie dagen zich niet bevrijd had uit zijn gevangenschap, dan was ons geloof vergankelijk geweest. Maar thans is Hij herrezen uit het dodenrijk.

Mijn lichaam zal in hoop nu rusten en slechts kortstondig sluimeren. Tot trompetgeschal, in alle windstreken alle doden zal doen opstaan.

De vloed des doods is thans zo koud niet meer, Nu Jezus zich een weg gebaad heeft door het water. Minnaar die ons lief heeft, Gij bevrijdt mijn arme ziel van het kwaad, nu ik het aards bestaan verlaat.

Vertaling: Gijsbert J. Siertsema

Tafelgebed Die naar menselijke gewoonte
(t. Huub Oosterhuis, m Bernard Huibers)

Die naar menselijke gewoonte
met een eigen naam genoemd werd
toen hij in een ver verleden werd geboren,
ver van hier,

die ge - noemd werd Jes - joe, Je - zus,
zoon van Jo - zef, zoon van Da - vid,
zoon van Jes - se, zoon van Ju - da,
zoon van Ja - cob, zoon van A - bram,
zoon van A - dam, zoon van men - sen,
die ook zoon van God ge - noemd wordt,
hei - land, vi - si - oen van vre - de,
licht der we - reld, weg ten le - ven,

levend, brood en ware wijnstok,
die, geliefd en onbegrepen,
werd bewaard in taal en teken
als een eeuwenoud geheim,

als een wachtwoord doorgegeven,
als een vreemd vertrouwd verhaal,
die een naam in mijn geheugen,
die de stem van mijn geweten,

**die mijn waarheid is geworden,
hem gedenk ik hier een noem ik,
als een dode die niet dood is,
als een levende geliefde,
die gekozen heeft te leven
voor de armsten van de armen,
helpman, reisgenoot en broeder
van de allerminste mensen,**

die, ten dage dat hij rondging
door de dorpen van zijn landstreek,
mensen aantrok en bezielde,
hen verzoende met elkaar,
die niet steil en ongenaakbaar,
niet hooghartig, als een heerser,
maar in knechtsgestalte leefde,
die zijn leven voor zijn vrienden
prijsgaf, door een vriend verraden,
die, getergd tot op het kruis,
voor zijn vijand heeft gebeden,
die van god en mens verlaten,
is gestorven als een slaaf,

*VG. die op de avond van zijn lijden
brood heeft genomen,
het gebroken heeft en rondgedeeld
met de woorden:
dit is mijn lichaam voor u;
die ook de beker nam,
hem ronddeelde en zei
dit is de beker
van het nieuwe, altijddurende verbond,
dit is mijn bloed*

*dat voor u en voor velen vergoten wordt;
die gezegd heeft doe dit om mij te gedenken;*

**die gestrooid is in de akker
als de kleinste van de zaden,
die daar wacht een lange winter
in de stilte van de dood,
die als graan geogst zal worden,
die als brood gedeeld wil worden,
om in mensen mens te worden,
die, verborgen in zijn god,**

onze vrede is geworden,
onze ziel tot rust gekomen,
die ons groet vanuit zijn verte,
die ons aankijkt van dichtbij,
als een kind, een vriend, een ander,
hem gedenk ik hier, hem noem ik,
en beveel hem bij je aan,
als je levende geliefde,
als de mens die naast je is.

**Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden
zoals ook wij hebben vergeven
wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving
maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit
tot in eeuwigheid.
Amen**

Vredegroet

De vrede van de Heer zij altijd met u.

Zijn vrede ook voor u.

*Ieder reikt een aantal kerkgangers de hand
en wenst elkaar 'de vrede van Christus'*

De diakenen breken het brood

*Gemeenschap van brood en wijn onder het zingen van
Lb. 900 op aanwijzing van de dirigent.*

(t. naar Theresia van Avila m. Jacques Berthier, Taizé)

Na - da te tur - be, na - da te es - pan - te;

quien a Dios tie - ne na - da le fal - ta. Na - da te tur - be,

na - da te es - pan - te; só - lo Dios bas - ta.

Vertaling:

Laat niets je verontrusten of wanhopig maken,
Wie zich aan God vasthoudt komt niets te kort,
God alleen is genoeg.

Slotgebed

Er is een weg die mensen blijven gaan,
die terwijl ze wijzend naar die stip op de horizon
zachtjes tegen elkaar fluisteren
dat ellende en oorlog niet het laatste is
dat angst niet het laatste is
dat gevangen zitten niet het laatste is
dat "dit is geen leven" niet het laatste is
dat "ik weet me geen raad" niet het laatste is
dat "ik haat je" niet het laatste is
dat iemand kwijtgeraakt zijn niet het laatste is
dat "de wereld is een puinhoop" niet het laatste is
dat "het kan me niet schelen" niet het laatste is
dat geen thuis meer hebben niet het laatste is
dat helemaal alleen zijn niet het laatste is
dat "jij hoort er niet bij" niet het laatste is
dat nergens meer zin in hebben niet het laatste is
dat het allerlaatste niet het laatste is.
Er is een weg.
Een lange tocht van geloof, hoop en liefde.

AMEN

Slotlied: Lb.611 (t. Sytze de Vries, m. Willem Vogel)

1 Wij zul-len le - ven, God zij dank,
ge-noemd als doch-ters en als zo - nen,
de erf - ge - na - men van een land
dat nooit meer vruch - te - loos ver-zandt,
waar on - recht nim-mer-meer zal wo - nen.

2. Niet meer zijn wij door angst geknecht
en aan de dood zijn wij ontheven.
Nu wordt uw Geest op ons gelegd,
in vrijheid brengt Gij ons terecht.
Een nieuwe naam is ons gegeven.

3. Verheugd herkennen wij uw naam,
roepen u aan als onze Vader.
Uw hart spreekt onze harten aan,
uw aangezicht doet ons bestaan.
In Christus komt Gij zelf ons nader.

4. In dood gedompeld waren wij,
nu met Hem stralend nieuw verschenen!
Geen rouw om het bestaan, maar blij
bekleed met Hem: de weg is vrij,
de nacht is voor het licht verdwenen.

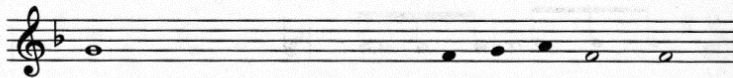
Zegen:

(t. Numeri 6:24-26, m. Gert Bremer)

Voorganger:

De Levende zegene en be - hoe - de u.

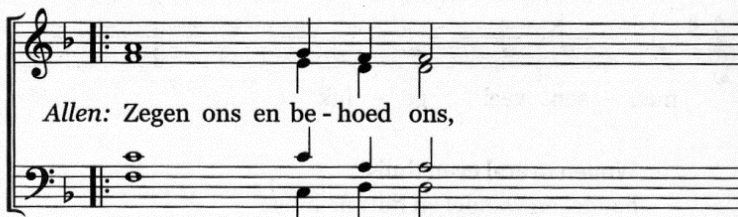
De Levende doe zijn aangezicht o - ver u lich - ten,

en zij u ge - na - dig. De Levende ver - hef - fe zijn

aan - ge - zicht o - ver u, en ge - ve u vre - de.

Allen: Zegen ons en be - hoed ons,

doe lich - ten o - ver ons uw aan - ge - zicht

1. en wees ons ge - na - dig. 2. en geef ons vre - de.